

miles his qui ante te, sed minores statuā?

53. Et dicet tibi & ipsa, Alii sunt qui in iuventute virtutis nati sunt: & alii qui sub tempore senectutis, deficiente matrice sunt nati.

54. Considera ergo & tu quoniam minori statuā estis præ his qui ante vos:

55. & qui post vos, minori quam vos, quasi iam senescentes creature, & fortitudinem iuventutis prætereunte. Et dixi, Rogo Domine, si inveni gratiam ante oculos tuos, demonstra servo tuo, per quem visites creaturam tuam.

CAPUT VI.

Deus omnia novit antequam fiant, & omnia creavit propter hominem, omniumque fines considerat.

1. ET dixit ad me, Initio terreni orbis & antequam starent exitus saeculi, & antequam spirarent conventiones ventorum,

2. & antequam sonarent voces tonitruum, & antequam splendorer niores coruscationum, & antequam confirmarentur fundamenta paradisi,

3. & antequam viderentur decori flores, & antequam confirmarentur mote virtutes, & antequam colligerentur innumerabiles militia angelorum,

4. & antequam extollerentur altitudines aeris, & antequam nominarentur mensura firmamentorum, & antequam austarent camini in sion,

5. & antequam investigarentur præsentes anni, & antequam abalienarentur, eorum qui nunc peccant adinvitiones, & confignati essent, qui fidem thesaurizaverunt:

6. tunc cogitavi, & facta sunt per me solum, & non per alium: & finis per me, & non per alium.

7. Et respondei, & dixi, Quæ erit separatio temporum? aut quando prioris finis, & sequentis initium?

8. Et dixit ad me, Ab Abraham usque ad Isaac, quando natu sunt ab eo Jacob & Esau, manus Jacob tenebat ab initio calcaneum Esau,

9. natus enim huius saeculi Esau, & principium sequentis Jacob.

10. Hominis manus inter calcaneum & manum. Aliud noli querere Esdra.

11. Et respondei, & dixi, O dominator Domine, si inveni gratiam ante oculos tuos,

12. oro ut demonstres servo tuo finem signorum tuorum, quorum par tem mihi demonstrasti nocte præcedenti.

13. Et respondi, & dixi ad me, surge super pedes tuos, & audi vocem plenissimam sonitus.

14. Et erit sicut commotio, nec commovebitur locus, in quo stes super eum.

15. Ideo cum loquitur, tu non expaveas, quoniam de fine verbū & fundamentū terræ intelligitur,

16. quoniam de ipsis sermo tremisces & commovet, scit enim quoniam finem eorum oportet communari.

17. Et factum est, cum audilem, surrexi super pedes meos, & audi: & ecce vox loquens, & sonus eius sicut sonus aquarum multarum,

18. & dixit, Ecce dies venient, & erit quando appropinquare incipiā, ut videntur habitantes in terra:

19. & quando inquirere incipiā ab eis qui iniuste nocuerunt iniuritiā suā, & quando suppleta fuerit humilitas sion.

20. & cùm supersignabitur saeculum quod incipient pertransire, haec signa faciam, Libri aperientur ante faciem firmamenti, & omnes videbunt simul,

21. & anniculi infantes loquentur vocibus suis, & prægnantes immatuos parient infantes trium & quatuor mensium, & vivent, & sufficitabuntur.

22. Et subito apparebunt seminata loca non seminata, & plena promptuaria subito invenientur vacua:

23. & tuba canet cum sono; quam cum omnes audierint, subito expavescerent.

24. Et erit in illo tempore, debellabunt amici amicos ut inimici, & expavescerent terra cum his: & venient fontium sta-

bunt, & non decurrent in horis tribus:

25. & erit, omnis qui derelictus fuerit ex omnibus istis quibus predixi tibi, ipse salvabitur, & videbit salutare meum, & finem saeculi vestri.

26. Et videbunt qui recepti sunt homines, qui mortem non gustaverunt a nativitate sua, & mutabitur cor inhabitantium, & convertetur in sensum alium.

27. Delebitur enim malum, & extinguetur dolus.

28. Florebis autem fides, & vincetur corrupula, & ostendetur veritas quæ sine fructu fuit diebus tantis.

29. Et factum est, cum loqueretur mihi, & ecce paulatim intuebar super eum ante quem stabam,

30. & dixit ad me hæc, Veni tibi ostendere tempus ventura noctis.

31. Si ergo iterum rogaveris, & iterum ieiunaveris septem diebus, iterum tibi renunciabo horum maiorum per diem quam audivi.

32. Audita est enim vox tua apud Altissimum. Vedit enim fortis directionem tuam, & providit pudicitiam, quam à iuventute tua habuisti:

33. & propter hoc misit me demonstrare tibi hæc omnia, & dicere tibi, Confide, & noli timere,

34. & noli festinare cum prioribus temporibus cogitare vana, ut non properes a novissimi temporibus.

35. Et factum est post hæc, & flevi iterum: & similiter ieiunavi septem diebus, ut suppleam tres hebdomas, quæ dicta sunt mihi.

36. Et factum est in octava nocte, & cor meum turbabatur iterato in me, & cœpi loqui coram Altissimo.

37. Inflammabatur enim spiritus meus valde, & anima mea anxibatur.

38. & dixi, O Domine, loquens locutus es ab initio creature in primo die dicens, Fiat cælum & terra: & tuum verbum opus perfecum.

39. Et erat tunc spiritus, & tenebrae circumferebantur, & silentium, sonus vocis hominis nondum erat abs te.

40. Tunc dixisti de thesauris tuis proferri lumen luminosum, quo appareret opus tuum.

41. Et die secundo creasti spiritum firmamenti, & impetrasti ei ut divideret & divisionem faceret inter aquas, ut pars quedam sursum recederet, pars vero deorsum maneret.

42. Et tertia die imperasti aquis congregari in septima parte terræ: sex vero partes siccasti & conservasti, ut ex his sint coram te ministrantia seminata à Deo, & culta.

43. Verbum enim tuum processit, & opus statim fiebat.

44. Processit enim subito fructus multitudinis immensus, & concupiscentiae gustus multiformes, & flores colore immutabili, & odores odoramenta investigabilis, & die tertia hæc facta sunt.

45. Quarta autem die imperasti fieri solis splendorem, lumen lumen, stellarum dispositionem:

46. & imperasti eis, ut deservirent futuro plasino homini.

47. Quinto autem die dixisti septima partem, ubi erat aqua congregata, ut procrearet animalia, & volatilia, & pisces: & ita hebat.

48. aqua muta, & finis anima quæ Dei nutu iubebantur, animalia faciebat, ut ex hoc mirabilia tua nationes enarent.

49. Et tunc conservasti duas animas: nomen uni vocasti Henoch, & nomen secunda vocasti Leviathan,

50. & separasti ea ab alterutro. Non enim poterat septima pars, ubi erat aqua congregata, capere ea.

51. Et dedisti Henoch unam partem, que siccata est tertio die, ut habet in ea ubi sunt montes mille.

52. Leviathan autem dedisti septimanam partem humidam, & servasti eam, ut fiat in devotionem quibus vis, & quando vis.

53. Sexto autem die imperasti terræ, ut crearet coram te iumenta, & bestias, & reptilia;

54. & super his Adam, quem constitueristi ducem super omnibus factis quæ fecisti, & ex eo educimur nos omnes, quemque elegisti populum,

55. Hæc autem omnia dixi coram te Domine, quia properter nos creasti saeculum.

56. Re-

prædixi tibi, & apparebit sponsa, & apparetens ostenderetur quæ nunc subducitur terra;

27. & omnis qui liberatus est de prædictis malis, ipse videt mirabilia mea.

28. Revelabitur enim filius meus IESUS cum his qui cum eo sunt, & iucundabuntur qui relieti sunt in annis quadrigenitis.

29. Et erit post annos hos, & morietur filius meus CHRISTUS, & omnes qui spiramentum habent homines:

30. & convertetur saeculum in antiquum silentium diebus septem, sicut in prioribus iudiciis, ita ut nemo derelinquantur.

31. Et erit post dies septem, & excitabitur quod nondum vigilat saeculum, & morietur corruptum:

32. & terra reddet quæ in ea dormiunt, & pulvis qui in eo silentio habitant, & promptuaria reddent quæ eis commendante sunt animæ.

33. Et revelabitur Altissimus super sedem iudicii, & pertransibunt miseræ, & longanimitas congregabitur.

34. Iudicium autem solum remanebit, veritas stabit, & fiducia convalescat,

35. & opus subsequetur, & merces ostendetur, & iustitia vigilabunt, & iniustitia non dominabuntur.

36. Et dixi, Primus Abraham propter Sodomitas oravit, & Moyses pro patribus qui in deferto peccaverunt,

37. & qui post eum pro Israël in diebus Achaz, & Samuëlis,

38. David pro confactione, & Salomon pro eis qui venerunt in sanctificationem.

39. Et Elias pro his qui pluviam accepérunt, & pro mortuo, ut viveret,

40. & Ezechias pro populo in diebus Sennacherib, & multi pro multis.

41. Si ergo modò quando corruptibile increvit, & iniustitia multiplicata est, & oraverunt iusti pro impiis: quare & nunc sic non erit?

42. Et respondit ad me, & dixit, Præsens saeculum non est finis, gloria in eo frequens manet: proper hoc oraverunt pro invalidis.

43. Dies enim iudicii erit finis temporis huius, & initium temporis futuræ immortalitatis, in quo transiit corruptela:

44. soluta est intemperantia, abfcisa est incredulitas: crevit autem iustitia, orta est veritas.

45. Tunc enim nemo poterit salvare eum qui perit, neque demergere qui vicit. Et respondi,

46. Et dixi, Hic est sermo meus primus & novissimus, quoniam melius erat non dare terram Adam, vel cum iam desisset, coercere eum ut non peccaret.

47. Quid enim prodet hominibus in præsenti vivere in tristitia, & mortuos sperare punitionem?

48. O tu quid fecisti Adam? si enim tu peccasti, non est factus solius tuus casus, sed & noster qui ex te advenimus.

49. Quid enim prodet nobis, si promissum est nobis immortale tempus: nos autem mortalia opera egimus?

50. Et quoniam predicta est nobis perennis spes, nos vero pessimi vani facti sumus.

51. Et quoniam reposita sunt nobis habitacula sanitatis & securitatis: nos vero male conversati sumus.

52. Et quoniam reposita est gloria Altissimi protegere eos qui tardè conversati sunt: nos autem pessimi viis ambulamus.

53. Et quoniam ostendetur paradisus, cuius fructus incorruptus perseverat, in quo est securitas & medela:

54. nos vero non ingrediemur. In ingratissim locis conversati sumus.

55. Et quoniam super stellas fulgebunt facies eorum qui abstinentiam habuerunt: nostræ autem facies super tenebras nigra.

56. non enim cogitavimus viventes quando iniquitatem faciebamus, quod incipiēmus post mortem pati.

57. Et respondit, & dixit, Hoc est cogitamentum certaminis quod certabit qui super terram natus est homo,

58. ut si victus fuerit, patiatur quod dixisti: si autem vicevit, recipiet quod dico:

59. quoniam hæc est vita quam Moyses dixit cum viveret,

Mmmmm;

ad

ad populum, dicens, Elige tibi vitam, ut vivas.
 60. Non crediderunt autem ei, sed nec post eum propheticis: sed nec mihi qui locutus sum ad eos,
 61. quoniam non esset tristitia in perditionem eorum, si
 cut futurum est gaudium super eos, quibus persuasa est salus.
 62. Et respondi, & dixi, Scio Domine, quoniam vocatus
 est Altissimus misericors in eo, quod misereatur his qui nondum in seculo advenerunt,
 63. & quod misereatur illis qui conversionem faciunt in
 lege eius:
 64. & longanimes est, quoniam longanimitatem præstat his
 qui peccaverunt quasi suis operibus:
 65. & munificus est, quoniam quidem donare vult pro
 exigitis:
 66. & multæ misericordie, quoniam multiplicat magis mi-
 sericordias his qui præsentes sunt, & qui præterierunt, & qui
 futuri sunt.
 67. Si enim non multiplicaverit misericordias suas: non
 vivificabit seculum cum his qui inhereditabant in eo.
 68. Et donat: quoniam si non donaverit de bonitate sua, ut
 alleventur hi qui iniquitatem fecerunt, de suis iniquitatibus
 non poterit decies millesima pars vivificari hominum.
 69. Et iudex si non ignoverit his qui curati sunt verbo eius,
 & deleverit multitudinem contentionum: non fortassis dere-
 linquerentur in innumerabili multitudine, nisi pauci valde.

CAPUT VIII.

Deus in hoc seculo misericors agnoscitur propter peccatores; plu-
 rimi tamen damnantur: at iustis premia sunt reposita.

1. ET respondit ad me, & dixi: Hoc seculum fecit Altissi-
 mus propter multis, futurum autem propter paucos.
2. Dicam autem coram te similitudinem Esdra. Quomodo
 autem interrogabis terram, & dicet tibi, quoniam dabit ter-
 ram multam magis unde fiat fistile, parvum autem pulve-
 rem unde aurum sit: sic & actus præfenti seculi.
3. Multi quidem creati sunt, pauci autem salvabuntur.
4. Et respondi, & dixi: Ablorbe ergo anima senum, & de-
 vota quod sapit.
5. convenienti enim obaudire, & prophetare volens. Nec
 enim tibi datum est spatium, nisi solummodo vivere.
6. O Domine, si non permittes servo tuo, ut oremus co-
 ram te, & des nobis semen cordi, & sensui culturam, unde
 fructus fiat, unde vivere possit omnis corruptus, qui porta-
 bit locum hominis?
7. Solus enim es, & una plasmatio nos sumus manuum tua-
 rum, sicut locutus es;
8. & quomodo nunc in matrice plasmatum est corpus, &
 preftas membra: conferatur in igne & aqua tua creatio: &
 novem mensibus patitur tua plasmatio tuam creaturam quæ
 in ea creata est;
9. ipsum autem quod servat, & quod servatur, utraque ser-
 vaduntur: servataque quandoque iterum reddit matrix, quæ
 in ea creverunt.
10. Imperasti enim ex ipsis membris, hoc est mamillis præ-
 bere lac fructui mammillarum,
11. ut nutritur id quod plasmatum est usque in tempus
 aliquod, & postea disponas cum tuis misericordia.
12. Entrististi eum tuis iustitiis, & erudisti eum in lege tua,
 & corripiisti eum tuo intellectu:
13. & mortificabis eum, ut tuam creaturam: & vivificabis
 eum, ut opus tuum.
14. Si ergo perdideris eum qui tantis laboribus plasmatus
 est: tuo iussu facile est ordinari, ut & id quod siebat servaretur.
15. Et nunc Domine dicam, de omni homine tu magis scis:
 de populo autem tuo, ob quem doleo:
16. Et de hereditate tua, propter quam lugeo: & propter Is-
 rael, propter quem tristis sum: & de Iacob, propter quem
 doleo.
17. ideo incipiam orare coram te pro me, & pro eis: quo-
 niam video lapsus nostros qui inhabitamus terram.
18. sed audiui celeritatem iudicis qui futurus est.

19. Ideo audi vocem meam & intellige sermonem meum,
 & loquar coram te.
20. Initium verborum Esdræ priusquam assumeretur: &
 dixi, Domine, qui inhabitas seculum, cuius oculi elevati in
 superna & ære:
21. & cuius thronus inastimabilis, & gloria incomprehen-
 sibilis: cui astat exercitus angelorum cum tremore,
22. quorum servatio in vento & igni convertitur: cuius
 verbum verum, & dicta perseverantia:
23. cuius iusfo fortis, & dispositio terribilis: cuius aspe-
 ctus arefacit abyssos, & indignatio tabescere facit montes,
 & veritas testificatur:
24. exaudi orationem servi tui, & auribus percipe precatio-
 nem fragmenti tui.
25. Dum enim vivo, loquar: & dum sapio, respondebo:
26. nec respicias populi tui delicta, sed qui tibi in veritate
 servient.
27. Nec intendas impia gentium studia: sed qui tua testi-
 monia cum doloribus custodierunt.
28. Nec cogites qui in conspectu tuo falsè conversati sunt,
 sed memorare qui ex voluntate tua timorem cognoverunt.
29. Neque volueris perdere, qui pecudum mores habue-
 runt: sed respicias eos qui legem tuam splendidi docuerunt.
30. Nec indigneris eis qui bestiis peiores iudicati sunt: sed
 diligas eos qui semper in tua iustitia confidunt, & gloria.
31. Quoniam nos & patres nostri talibus morbis languimus:
 tu autem propter nos peccatores misericors vocaberis.
32. Si enim desideraveris ut nostri misericors, tunc miseri-
 cors vocaberis, nobis autem non habentibus opera iustitia.
33. Iusti enim, quibus sunt opera multa reposita, ex pro-
 pris operibus recipient mercedem.
34. Quid est enim homo, ut ei indigneris: aut genus cor-
 ruptibile, ut ita amarus sis de ipso?
35. In veritate enim nemo de genitis est qui non impiè ges-
 fit, & de confitentibus qui non deliquerit.
36. In hoc enim annunciatitur iustitia tua, & bonitas tua
 Domine, cum misertus fueris eis qui non habent substantiam
 bonorum operum.
37. Et respondit ad me, & dixit: Rechè locutus es aliqua:
 & iuxta sermones tuos, sic & fiet.
38. quoniam non verè cogitabo super plasma eorum qui
 peccaverunt ante mortem, ante iudicium, ante perditionem:
39. sed iucundabor super iustorum figuramentum, & memo-
 rabor peregrinationis quoque, & salvationis & mercedis re-
 ceptionis.
40. Quomodo ergo locutus sum, sic & est.
41. Sicut enim agricola serit super terram semina multa, &
 plantationes multitudinis plantat, sed non in tempore omnia
 que seminata sunt, salvantur, sed nec omnia que plantata
 sunt, radicabunt: sic & qui in seculo seminati sunt, non
 omnes salvabuntur.
42. Et respondi, & dixi: si inveni gratiam, loquar.
43. Quomodo semen agricolæ si non ascenderit aut non ac-
 cepitur pluviam tuam in tempore, aut si corruptum fuerit
 multitudine pluvie?
44. sic perit: & similiter homo qui manibus tuis plasmatus
 est, & tu ei imago nominatus: quoniam similatus es ei,
 propter quem omnia plasmasti, & similasti semini agricultæ.
45. Non iracardis super nos, sed parce populo tuo, & mi-
 serere hereditati tuae. Tu autem creature tuæ misericors.
46. Et respondit ad me, & dixit: Quæ sunt præsentia præ-
 sentibus, & quæ futura futuri?
47. Multum enim tibi restat, ut possis diligere meam crea-
 turam super me: tibi autem frequenter & ipsi proximavi, in-
 iustis autem numquam.
48. Sed & in hoc mirabilis es coram Altissimo,
49. quoniam humiliasti te sicut decet te. Et non iudicasti
 te, ut inter iustos plurimum glorificeris.
50. Propter quod miseria multa, & miserables efficiuntur
 eis qui habitant seculum in novissimis: quia in multa su-
 perbia ambulaverunt.
51. Tu autem pro te intellige, & de similibus tuis inquire
 gloriam.
52. Vobis enim apertus est paradisus, plantata est arbor
 vita, preparatum est futurum tempus, preparata est abun-
 dantia, ædificata est civitas, probata est requies, perfecta
 est bonitas & perfecta sapientia.
53. Radix mali signata est à vobis: infirmitas, & tinea à
 vobis absconsa est: & in infernum fugit corruptio in obliuione.
54. Transtulerunt dolores, & ostensus est in fine thesaurus
 immortalitatis.
55. Noli ergo adjicere inquirendo de multitudine eorum
 qui pereunt.
56. Nam & ipsi accipientes libertatem, spreverunt Altissi-
 mum, & legem eius contempserunt, & vias eius dereliquerunt.
57. Adhuc autem iustos eius conculcaverunt,
58. & dixerunt in corde suo non esse Deum: & quidem
 scientes quoniam moriuntur.
59. sicut enim vos suscipient quæ prædicta sunt: sic eos
 sitis, & cruciatu, quæ præparata sunt. Non enim voluit
 hominem disperdi.
60. Sed & ipsi qui creati sunt, coquinaverunt nomen eius
 qui fecit eos: & ingratuerunt ei qui præparavit eis vitam.
61. Quapropter iudicium meum modo appropinquat.
62. Quæ non omnibus demonstravi, nisi tibi, & tibi simi-
 libus paucis. Et respondi, & dixi:
63. Ecce nunc Domine demonstrasti mihi multitudinem
 signorum, quæ incipies facere in novissimis: sed non demon-
 strasti mihi quo tempore.

CAPUT IX.

Indicia Dei, sicut & alia eius opera egregia, precedent ali-
 qua signa.

1. ET respondit ad me, & dixit, Meriens metire tempus in
 fœmeripo: & erit cum videris, quando transierit pars
 quædam signorum quæ prædicta sunt,
2. tunc intelliges quoniam ipsum est tempus in quo incipiet
 Altissimus visitare seculum quod ab eo factum est.
3. Et quando videbitur in seculo motio locorum, & po-
 pulorum turbatio,
4. tunc intelliges quoniam de his erat Altissimus locutus à
 diebus qui fuerunt ante te ab initio.
5. Sicut enim omne quod factum est in seculo initium ha-
 bet, pariter & consummationem, & consummatio est mani-
 festa:
6. si & Altissimi tempora initia habent manifesta in pro-
 digiis & virtutibus, & consummationes in actu & in signis.
7. Et erit, omnis qui salvus factus fuerit, & qui poterit
 effugere per opera sua & per fidem in qua credidisti,
8. relinqueret de prædictis periculis, & videbit salutare
 meum in terra mea, & in finibus meis, quoniam sanctifi-
 cavi me à seculo.
9. Et tunc miserebuntur qui nunc abusi sunt vias meas: &
 in tormentis commorabuntur hi qui eas proiecerunt in con-
 temptu.
10. Qui enim non cognoverunt me, viventes beneficia con-
 secuti:
11. & qui fastidierunt legem meam, cum adhuc erant ha-
 bentes libertatem,
12. & cum adhuc esset eis apertus penitentia locus, non
 intellexerunt, sed spreverunt: hos oportet post mortem in
 cruciamento cognoscere.
13. Tu ergo noli adhuc curiosus esse, quoniam impii cru-
 ciabuntur: sed inquire quonodo iusti salvabuntur, & quo-
 rum seculum, & propter quos seculum, & quando.
14. Et respondi, & dixi,
15. Olim locutus sum, & nunc dico, & postea dicam: quo-
 niam plures sunt qui pereunt, quam qui salvabuntur:
16. sicut multiplicatur fluctus super guttam. Et respondit
 ad me, & dixit,
17. Qualis ager, talia & semina: & quales flores, tales &
 tinturæ: & qualis operator, talis & creatio: & qualis agri-
 colæ, talis cultura: quoniam tempus erat seculi.
18. Et nunc cum essent parans eis qui nunc sunt; autem